

ΚΕΙΜΕΝΟ: Έφηβοι και διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο αποτελεί πραγματικά ένα καταπληκτικό εργαλείο το οποίο προσφέρει πολλές δυνατότητες σε όσους το χρησιμοποιούν με σωστό τρόπο. Με λίγα κλικ μικροί και μεγάλοι μπορούν να βρεθούν σε έναν απέραντο εικονικό χώρο γεμάτο χίλια θαύματα. Μπορούν να παίζουν, να μάθουν, να αλληλογραφήσουν και να συνομιλήσουν, να βρουν αρχεία κάθε λογής. Με τη συνεχή εξέλιξη των νέων τεχνολογιών, οι χρήστες του Διαδικτύου είναι πια σε θέση να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές, συναλλαγές με το Δημόσιο και τις τράπεζες και να ασχοληθούν με την εκπαίδευση και την εργασία εξ αποστάσεως. Όμως οι ανήλικοι τα κάνουν όλα αυτά συνήθως χωρίς επίβλεψη, με μια πρωτόγνωρη ελευθερία, που δεν υπάρχει στην πραγματική ζωή. Το θέμα είναι κατά πόσο γνωρίζουν οι νέοι και οι μεγάλοι να το χρησιμοποιούν σωστά και να επωφελούνται από αυτό.

Το Internet λόγω της ελευθερίας που το διακρίνει σαν μέσο περιέχει μεγάλο πλήθος πληροφοριών. Ο καθένας μπορεί να **διακινήσει** οποιαδήποτε πληροφορία επιθυμεί. Όπως είναι φυσικό πολλές από αυτές τις πληροφορίες μπορεί να είναι ακατάλληλες για ορισμένες ομάδες ανθρώπων. Ένας ενήλικας είναι σε θέση να κρίνει και να αποφύγει τους κινδύνους που θα συναντήσει εκεί, για ένα παιδί, όμως, τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. Συνεπώς, οι γονείς είναι αυτοί οι οποίοι επωμίζονται το βάρος της ευθύνης για την ασφάλεια του παιδιού τους στον «θαυμαστό» κόσμο του Διαδικτύου.

Οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι για τους εφήβους εντοπίζονται στις σελίδες **κοινωνικής** δικτύωσης (social networking sites). Οι ιστοσελίδες αυτές επιτρέπουν στους χρήστες να δημιουργήσουν δικό τους περιεχόμενο και να το μοιραστούν με ένα ευρύ δίκτυο ατόμων, σε ορισμένες περιπτώσεις και σε παγκόσμιο επίπεδο. Υπάρχει μεγάλος αριθμός τέτοιων υπηρεσιών (facebook, hi5, myspace κλπ.) και το περιεχόμενό τους γίνεται όλο και πιο δημοφιλές. Οι υπηρεσίες αυτές απευθύνονται σε ποικίλες ομάδες των χρηστών του Διαδικτύου, αλλά χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο από παιδιά και νέους. Η πλειονότητα των εφήβων έχει χρησιμοποιήσει τουλάχιστον μια φορά τις σελίδες αυτές με σκοπό την επικοινωνία, διότι μέσω των εργαλείων που προσφέρουν αυτές οι σελίδες βοηθούν τον νέο να επικοινωνεί ευκολότερα με τους ανθρώπους του περιβάλλοντός του και **παράλληλα** να δημιουργεί νέες επαφές.

Η φυσική επιθυμία του ανθρώπου να επικοινωνεί σε συνδυασμό με τις τεχνολογίες διασύνδεσης που προσφέρουν οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ενδέχεται να κάνουν τον χρήστη επιρρεπή στο να χαμηλώνει τον πήχη των κριτηρίων που θέτει στον φυσικό κόσμο, προκειμένου να δημιουργήσει φιλικές σχέσεις με κάποιο άτομο. Αυτό συμβαίνει σε μεγαλύτερο βαθμό στους νέους οι οποίοι δεν αναλογίζονται τους κινδύνους που **ελλοχεύουν**. Έτσι, γίνονται εύαλωτοι και εύκολα θύματα επιτηδείων, οι οποίοι αποσκοπούν στην ικανοποίηση των ιδιοτελών σκοπών τους (παιδική πορνογραφία, παιδοφιλία, παρενόχληση, εμπορία οργάνων κλπ).

Όπως εύστοχα αναφέρει ο ENISA, οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι σαν ένα ψηφιακό κοκτέιλ πάρτι. Όσους περισσότερους γνωστούς έχεις τόσο πιο δημοφιλής είσαι και τόσο μεγαλύτερη επιρροή ασκείς. Ωστόσο, σε αντίθεση με ένα πραγματικό πάρτι, τα μέλη των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης αποκαλύπτουν περισσότερες πληροφορίες, είτε από επιλογή τους, είτε κατά λάθος στους άλλους 'συνδαιτυμόνες'.

Οι έφηβοι και γενικότερα οι νέοι λατρεύουν να μοιράζονται ιστορίες, να ανταλλάσσουν φωτογραφίες, να γράφουν σχόλια, να γνωρίζουν νέους φίλους και να βλέπουν αστεία βίντεο που έκαναν οι φίλοι ή οι συμμαθητές τους. Μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους «σύμπαν» και να έχουν πρόσβαση συγχρόνως και σε άλλα

προσωπικά «σύμπαντα». Ασφαλώς και η χρήση της τεχνολογίας για κοινωνική δικτύωση δεν είναι κακή. Όμως, μέσα στους **εικονικούς** κόσμους η συμμετοχή σε ιστοχώρους κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να εξελιχθεί σε έναν γιγαντιαίο διαγωνισμό δημοτικότητας, που δεν αντιστοιχεί στην αλήθεια. Καθώς μιλάμε για εικονικούς κόσμους, δεν διασφαλίζεται η **αξιοπιστία** του προφίλ και των λεγομένων των χρηστών: ο καθένας μπορεί να δηλώσει οποιαδήποτε ηλικία εξυπηρετεί τους σκοπούς του και να γράψει φανταστικές ιστορίες...

Ορισμένοι χρήστες των ιστοχώρων αυτών τείνουν να ζουν στον προσωπικό τους μικρόκοσμο και η υπερβολική χρήση μπορεί να τους κάνει να ξεχάσουν πως πρέπει να συμπεριφέρονται στον πραγματικό κόσμο και ανάμεσα στους φίλους και την οικογένειά τους. **Ταυτόχρονα**, παραμελείται η σωστή γραφή και χρήση της γλώσσας λόγω της χρήσης συντομογραφιών και ξενικών όρων. Για αυτό τον λόγο, είναι πολύ σημαντικό να προωθείται η φυσική επικοινωνία, τόσο μέσα στον οικογενειακό χώρο όσο και εκτός αυτού.

Σπύρος Ρούμπας, ομιλία στη Μ.Ε.Υ. (διασκευή)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου (100-120 λέξεις).

Μονάδες 20

B1. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο (70-80 λέξεων) με τη μέθοδο των παραδειγμάτων την παρακάτω θεματική πρόταση: «Το Internet λόγω της ελευθερίας που το διακρίνει σαν μέσο περιέχει μεγάλο πλήθος πληροφοριών».

Μονάδες 8

B2. α) Να εντοπίσετε τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης της 7^{ης} παραγράφου του κειμένου: («Ορισμένοι χρήστες των ιστοχώρων ... όσο και εκτός αυτού»). Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

β) Να εξηγήσετε τη λειτουργία των σημείων στίξης στα παρακάτω παραδείγματα:

- «ο καθένας μπορεί να δηλώσει οποιαδήποτε ηλικία εξυπηρετεί τους σκοπούς του και να γράψει φανταστικές ιστορίες...» **(τα αποσιωπητικά)**
- «(παιδική πορνογραφία, παιδοφιλία, παρενόχληση, εμπορία οργάνων κλπ.)» **(την παρένθεση).**

Μονάδες 2

B3. α) Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις: **Συνεπώς, έτσι, ταυτόχρονα**

Μονάδες 6

β) Να προσδιορίσετε το είδος των παρακάτω δευτερευουσών αναφορικών προτάσεων του κειμένου (ονοματικές/επιρρηματικές, προσδιοριστικές/παραθετικές):

1. «Όμως οι ανήλικοι τα κάνουν όλα αυτά συνήθως χωρίς επίβλεψη, με μια πρωτόγνωρη ελευθερία, που δεν υπάρχει στην πραγματική ζωή.»
2. «Η φυσική επιθυμία του ανθρώπου να επικοινωνεί σε συνδυασμό με τις τεχνολογίες διασύνδεσης που προσφέρουν οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ενδέχεται να κάνουν τον χρήστη επιρρεπή στο να χαμηλώνει τον πήχη των κριτηρίων που θέτει στον φυσικό κόσμο, προκειμένου να δημιουργήσει φιλικές σχέσεις με κάποιο άτομο.»

Μονάδες 4

Β4. Να δώσετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων: διακινήσει, παράλληλα, ελλοχεύουν, εικονικούς, αξιοπιστία

Μονάδες 5

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε ένα άρθρο σας που θα δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας να αναφερθείτε στις προϋποθέσεις που πρέπει να ισχύουν ώστε το διαδίκτυο να αποτελεί «πραγματικά ένα καταπληκτικό εργαλείο το οποίο θα προσφέρει πολλές δυνατότητες σε όσους το χρησιμοποιούν» και ποιες είναι οι ωφέλειες που μπορεί να αποκομίσει ο νέος αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχει. (500-600 λέξεις)

Υλικό
μαθημάτων

Προτεινόμενα
θέματα & ασκήσεις

Ειδήσεις για
εκπαιδευτικούς